

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет фізичної культури
кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	«Основи догляду за хворими та інвалідами», українська
Викладачі	Чаплінський Ростислав Борисович, кандидат медичних наук, доцент, телефон 097 973 1942
Профайл викладачів	https://kaf_fiz_reabil@kpnu.edu.ua
E-mail:	chaplinskyi.rostyslav@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757
Консультації	Понеділок: 14.20 - 16.00; Четвер: 14.10 - 16.00

2. Анотація до курсу

Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки «Основи догляду за хворими та інвалідами» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія надасть можливість майбутнім фізичним терапевтам, ерготерапевтам здобути теоретичні знання щодо визначення змісту, ролі й завдань дисципліни у підготовці фахівців з фізичної реабілітації, забезпечення теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

Навчальна дисципліна передбачає вивчення 4-х тем, які розглядатимуться на лекційних та відповідно на практичних заняттях: «Особиста гігієна хворих», «Лікувальне харчування хворих», «Спостереження за хворими», «Догляд за хворими».

Оволодіння навчальним матеріалом на належному рівні здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія надасть їм можливість орієнтуватися в основах догляду за хворими та інвалідами.

3. Мета та цілі курсу

Мета курсу «Основи догляду за хворими та інвалідами» полягає у формування в студентів знань про особисту гігієну, харчування, спостереження і догляд за хворими та інвалідами.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний).

5. Результати навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Основи догляду за хворими та інвалідами» у здобувачів першого (бакалаврського) рівня формуються наступні загальні компетентності: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Спеціальні фахові компетентності: здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я, здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії, здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта, здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати, здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов, здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії, здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії, здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії, здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

За наслідками вивчення курсу здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинні знати:

- Питання особистої гігієни, харчування, спостереження і догляду за хворими та інвалідами.
- Вклад українських вчених у розвиток питань загального догляду за хворими та інвалідами.
- Питання охорони праці і техніки безпеки при роботі з обладнанням.
- Принципи роботи з джерелами знань: навчальною літературою, спеціальною науковою літературою, документами, довідниками, періодичною пресою.
- Основні принципи отримання, збору, аналізу, порівняння, систематизації і узагальнення інформації, практику підготовки інформаційних і науково-методичних матеріалів.
- Способи обробки, аналізу та представлення результатів, отриманих в процесі виконання досліджень.

Вміти:

- Ефективно застосовувати теоретичні професійні знання у практичній діяльності.
- Володіти різними методами загального догляду за хворими та інвалідами.
- На практиці застосовувати знання щодо методів догляду за хворими та інвалідами.
- Використовувати навчальне обладнання, технічні засоби навчання.
- Проводити лекційну і пропагандистську роботу.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Фізична реабілітація, 227 Фізична терапія, ерготерапія
Рік навчання/ рік викладання	другий 2022-2023/ другий
Семестр вивчення	третій
Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки / вибірковий освітній компонент	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	48 год.
Лекційні заняття	24 год.
Практичні заняття	24 год.
Семінарські заняття	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.
Самостійна робота	72 год.
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити курсу

Для вивчення курсу «Основи догляду за хворими та інвалідами» здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» повинні володіти базовими знаннями з дисциплін: «Анатомія людини», «Оздоровча фізична культура різних верств населення», «Біологічні аспекти фізичної терапії, ерготерапії», «Вступ до спеціальності».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнозживаних програм і операційних систем.

9. Політики курсу

Запізненні завдання (письмові роботи). Здобувачам вищої освіти, які вчасно не мають можливості здати домашні завдання (реферати) викладач надає можливість для їх повторного виконання і здачі у визначеним ним строк.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» здобувані вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Університету та Правил; відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, скласти (перескласти) екзамен, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни;

Література. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Схеми курсу

Дата / кількість акад. годин	Тема, план	Форма заняття	Матеріали	Література Інтернет-ресурси	Завдання, год.	Вага оцінки (балів)	Термін виконання
Третій семестр 6 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Основи догляду за хворими та інвалідами. Тема 1. Особиста гігієна хворих.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Транспортування хворих. • Положення хворого в ліжку. • Зміна білизни. • Догляд за шкірою. • Пролежні, їх профілактика та лікування. • Догляд за волоссям. • Догляд за порожниною рота. • Догляд за очима. • Догляд за вухами. • Догляд за носом. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	[2, 3] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Третій семестр
Третій семестр 6 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Основи догляду за хворими та інвалідами. Тема 2. Лікувальне харчування хворих.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Склад та енергетична цінність їжі. • Лікувальне харчування. • Дієтичні столи. • Контрастні (розвантажувальні) дні, тривале добровільне голодування, лікувальне голодування. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	[2, 3, 4] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Третій семестр

	<ul style="list-style-type: none"> Годування важкохворих. 						
Третій семестр 6 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1 Основи догляду за хворими та інвалідами. Тема 3. Спостереження за хворими.</p> <ul style="list-style-type: none"> Вимірювання температури тіла. Дослідження пульсу. Вимірювання артеріального тиску. Спостереження за диханням. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	[1, 2, 3, 4] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Третій семестр
Третій семестр 6 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Основи догляду за хворими та інвалідами. Тема 4. Догляд за хворими.</p> <ul style="list-style-type: none"> Застосування водних ванн. Використання міхура з льодом. Приготування та використання грілки. Використання компресів. Гірчиця та гірчичники. Використання медичних банок. Промивання шлунка. Застосування очисної клізми. Закапування крапель у вуха. Закапування крапель у ніс. Закапування крапель у очі. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	[2, 3] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Третій семестр
Третій семестр 6 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Основи догляду за хворими та інвалідами. Тема 1. Особиста гігієна хворих.</p>	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	[2, 3] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати	За результати поточного контролю	Третій семестр

	<ul style="list-style-type: none"> • Транспортування хворих. • Положення хворого в ліжку. • Зміна білизни. • Догляд за шкірою. • Пролежні, їх профілактика та лікування. • Догляд за волоссям. • Догляд за порожниною рота. • Догляд за очима. • Догляд за вухами. • Догляд за носом. 				основну літературу - 1 годину.	змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	
Третій семестр 6 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Основи догляду за хворими та інвалідами.</p> <p>Тема 2. Лікувальне харчування хворих.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Склад та енергетична цінність їжі. • Лікувальне харчування. • Дієтичні столи. • Контрастні (розвантажувальні) дні, тривале добровільне голодування, лікувальне голодування. • Годування важкохворих. 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	[2, 3, 4] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Третій семестр
Третій семестр 6 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1 Основи догляду за хворими та інвалідами.</p> <p>Тема 3. Спостереження за хворими.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вимірювання температури тіла. • Дослідження пульсу. • Вимірювання артеріального тиску. 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	[1, 2, 3, 4] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Третій семестр

	<ul style="list-style-type: none"> • Спостереження за диханням. 						
Третій семестр 6 год.	<p>Модуль І. ЗМ І. Основи догляду за хворими та інвалідами.</p> <p>Тема 4. Догляд за хворими.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Застосування водних ванн. • Використання міхура з льодом. • Приготування та використання грілки. • Використання компресів. • Гірчиця та гірчичники. • Використання медичних банок. • Промивання шлунка. • Застосування очисної клізми. • Закапування крапель у вуха. • Закапування крапель у ніс. • Закапування крапель у очі. 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	[2, 3] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=5757	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Третій семестр

11. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання курсу «Основи догляду за хворими та інвалідами» здійснюється на практичних заняттях. Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за результатами усного опитування, самостійної роботи отримують відповідні оцінки. За результатами поточного контролю здобувачі вищої освіти можуть набрати максимальну кількість балів, яка дорівнює 60 балам.

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12- бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття, нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівнів (10, 11, 12).

З дисципліни «Основи догляду за хворими та інвалідами» здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня пишуть одну модульну контрольну роботу (вона оцінюється у 40 балів) й виконується у письмовій формі.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Загальна кількість балів, яка виділяється на поточний контроль і модульну контрольну роботу загалом складає 100. Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, вчасно не отримують залік. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий - комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету. Якщо студент ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Рекомендована література

Основна

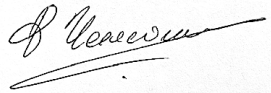
1. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи. К.: Здоров'я, 2000. 222 с.
2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: [підручник: за загальною редакцією Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука]. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 372 с.
3. Сабадишин Р. О., Маркович О. В., Чижішин Б. З. та ін. Теоретичні і практичні основи процесу сестринського догляду за пацієнтами: [навчальний посібник]. Вінниця : Нова Книга, 2020. 240 с.

4. Сестринська справа: [за ред. М.Г. Шевчука]. К.: Здоров'я, 1994. 493 с.

Допоміжна

1. Амосов Н.М. Моя система здоров'я. Київ: Здоров'я, 1997. 54 с.
2. Амосов Н.М., Бендет Я.Л. Физическая активность и сердце. Київ: Здоров'я, 1989. 214 с.
3. Метаболізм в процесі фізичної діяльності: [под ред. М. Харгривса]. Пер. с англ. Київ: Олімпійська література, 1998. 264 с.
4. Дубогай О.Д., Ткачук А.М., Костікова С.Д., Єфімов А.О. Основні поняття і терміни оздоровчої фізичної культури та реабілітації. Луцьк: Надстир'я, 1998. 100 с.
5. Уилмор Дж.Х., Костилл Д.Л. Физиология спорта и двигательной активности. Київ: Олімпійська література, 1997. 500 с.
6. Чаплінський Р.Б. Бутов Р., Чаплінська Л.В. Педагогічні передумови фізичної терапії хворих інфарктом міокарда на стаціонарному етапі. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол.: Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А. С. 2020. Випуск 17. С. 91-97.
7. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Компоненти системи оптимального догляду та розвитку дитини, що забезпечують зміцнення здоров'я. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти: збірник наукових праць. [Електронний ресурс] / [редкол.: І. І. Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. Вип. 11. С. 83-90.
8. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Тривалі фізичні тренування – важлива складова частина реабілітації хворих ішемічною хворобою серця // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 17, у 3-х томах. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. Т. 2. С. 137-138.

Розробник силабуса

Ростислав ЧАПЛІНСЬКИЙ